

**Beépített tűzjelző rendszerek az
új Országos Tűzvédelmi
Szabályzatban**

9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet

OKF

Megelőzési és Piacfelügyeleti Főosztály

Bellus László

OTSZ 2. rész

BEÉPÍTETT TŰZVÉDELMI BERENDEZÉSEK

I. fejezet: Általános előírások

IV. fejezet: Tűzjelző rendszerekre vonatkozó követelmények

Új OTSZ

Beépített automatikus tűzjelző rendszerek

- **MSZ EN 54, a vonatkozó szabvány**
- **Az alkotó elemekről vannak szabvány lapok**
- **A rendszer felépítésről, kialakításról nincs és a közel jövőben nem is várható**
- **Az CEN/TS 54-14 –es lap csak egy műszaki ajánlás általános irányelvekkel**
- **A rendszer „mit és hogyan”-járól a tagországok maguk rendelkeznek (pl. BS VdS)**

Új OTSZ

Beépített automatikus tűzjelző rendszerek

- **A tűzjelző rendszerek rendszerkövetelményeiről nem várható magyar szabvány**
- **Hazai követelmények eddig!:** „szokásjog”, lokális követelmények, szakirodalom alapján
- **A Rendelet 2. rész IV fejezete szabványszintű műszaki követelményeket tartalmaz**
- **A CEN/TS 54-14 ajánlásai és európai szemlélete alapján**

A tűzjelző rendszerekkel kapcsolatos MINŐSÍTÉSI ÉS KÉPESÍTÉSI követelmények

- **A berendezés elemei:**
  - a vonatkozó jogszabály, honosított harmonizált szabvány, ezek hiányában nemzeti szabvány (különösen: MSZ EN 54 és MSZ EN 50200 sorozat) előírásainak, vagy azzal egyenértékű biztonságot nyújtsanak.
- **Tervező és kivitelezésért felelős műszaki vezető:**
  - Üzembe helyező mérnök:
  - Kivitelezést, karbantartást és felülvizsgálatot végző:
  - Üzemeltető, felügyeletet ellátó, kezelést, ellenőrzést végző:
- Magyar Mérnöki Kamarai tagság és tűzvédelmi szakvizsga
- tűzvédelmi szakvizsga
- tűzvédelmi szakvizsga
- szükséges ismeretekről kioktatott személy

Szabályozás, az ötlettől a bontásig

A létesítés szakaszai:

- **Kiindulási elképzelések**
    - Létesítési kötelezettség? Igen-Nem
  - **Követelmények tisztázása**
    - Egyeztetési kötelezettség
  - **Terv készítése**
  - **Engedélyezés/elfogadtatás**
  - **Telepítés**
  - **Üzembe helyezés, használatba vétel**
  - **Üzemeltetés, felülvizsgálat, karbantartás**
- } **Egyeztetés**

EGYEZTETÉS

Egyeztetési kötelezettség:

- a tervezés megkezdése előtt
- ha a kivitelezés során a tervtől el kell térni

Az egyeztetés résztvevői:

- a megrendelő és a tervező
  - más érdekelt felek a harmadik fél képviselője, a rendszer forgalmazója, a rendszer telepítője, a védendő épület más tűzvédelmi rendszereit tervezők vagy telepítők,
- a megrendelő, a tervező és a telepítő
- tűzvédelmi hatóság

Az Egyeztetés Tartalma

- **A létesítési kötelezettség tisztázása: igen/nem;**
- **követelmények tisztázása**
- **a jogszabályban, nemzeti szabványban, ezen műszaki követelményben nem szabályozott kérdések;**
- **a hálózatba kapcsolt, vagy hierarchikus rendszer használatának műszaki feltételei;**
- **a tűzoltóságra történő automatikus átjelzés információinak bontása,**
- **a Műszaki Követelményben rögzítettektől eltérő, szigorúbb követelmények;**
- **a Műszaki Követelményben meghatározott esetekben a követelményektől való eltérés feltételei;**
- **a tűzeseti vezérlések,**
- **a tűzriasztás módja és működése.**

Létesítési kötelezettség

OTSZ 2. melléklet I. fejezet

ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

3. tűzjelző/tűzoltó berendezés kell létesíteni:

- a) e rész 1. táblázatában foglalt esetekben,
- b) ahol azt egyéb jogszabály meghatározza;
- c) az a) és b) pontok rendelkezéseiben foglaltakon kívül ott, ahol azt a fennálló veszélyhelyzetre, az építmény nemzetbiztonsági, nemzetgazdasági vagy adatvédelmi jellegére, az építményben tartózkodók biztonságára, valamint a tűzoltóság vonulási távolságára tekintettel a tűzvédelmi hatóság előírja.

Tervezés, az egyeztetésen rögzített követelmények alapján

KÖVETELMÉNYEK:

- **Védelmi szint**
- **Rendszertervezési követelmények (kompatibilitás, hibák hatásának korlátozása, zónák)**
- **Tűzjelzések beazonosítás**
- **Tűz- és hibaátjelzés, távfelügyelet**
- **Eszközhelyezési alapelvek**
(tűzjelző központ, kézi jelzésadó, automatikus érzékelő, hangjelző, stb.)
- **Vezetékek védelme**

Védelmi szint

- **Teljes körű védelem**
- **Tűzszakasz védelem**
- **Kiürítési utak védelme**
- **Helyi (részleges) védelem**
- **Berendezés védelme**

VÉDELEMBŐL KIHAGYHATÓ TEREK: Védelmi szint

4.2.6. Védelemből kihagyható területek:

A tűzvédelmi szempontból alacsony kockázattal bíró területeken, hacsak nincsenek egyéb elvárások, nem szükséges automatikus érzékelőket elhelyezni. Az alacsony kockázatúnak minősülnek általában, az a)-e) szakaszban foglalt terek. Ettől eltérően, az egyedi kockázat mértékének megítélésével, a 3.3. szakasz szerinti egyeztetés során eltérő követelmények támaszthatók.

- Fürdőszoba, zuhanyzó, mosdó-, WC helyiség, feltéve hogy a helyiségben nem tárolnak éghető anyagot, vagy nincs hulladéktároló.
- Függőleges felszálló akna vagy függőleges kábel-csatorna, amelyik alapterülete kisebb, mint 2 m², feltéve hogy a födémek és falak áttörései a jogszabályban előírt tűzgátló tömítéssel vannak ellátva, és nem tartalmazznak biztonsági berendezéshez kapcsolódó vezetéket (kivéve a legalább 30 percig működőképes, tűzálló kábeleket).
- Nem fedett rakodóterek, rámpák.
- Szellőzés nélküli 20 m³-nél kisebb fagyaszott-élelmiszer tároló raktárak.
- Alacsony kockázatú álpadló alatti, illetőleg álmennyezet feletti terek.

4.2.7. Álpadló alatti terek

Alacsony kockázatúnak minősíthető az álpadló alatti tér, a következő szempontok figyelembevételével.

- a) Az álpadló járófelületét tartó szerkezet nem éghető anyagú.
- b) Az álpadló járófelületét képező szerkezet legalább nehezen éghető anyagú.
- c) Az álpadló alatti fallal le nem választott tér hossza vagy szélessége nem haladja meg a 10 métert.
- d) Az álpadló alatti térben bármelyik 1 m² alapterületre meghatározott tűzterhelés kisebb mint 25 MJ.
- e) Az álpadló alatti tér magassága nem haladja meg a 0,5 métert, és a padló feletti belmagasság nem haladja meg a 4,0 métert, az álpadló füsttömör kialakítását bármely 1,0 x 1,0 méteres felületén 40%-os mértékben füstöt áteresztő legalább 1 cm átmérőjű áttörésekkel, lukakkal nyílásokkal megszakítják.
- f) Nem tartalmaznak biztonsági berendezéshez kapcsolódó vezetéket (kivéve a legalább 30 percig működőképes, tűzálló kábeleket).

Álpadló alatt kialakított terekben automatikus érzékelőt kell elhelyezni, ha a 4.2.7. szakasz a)-e) pontjai közül legalább kettő nem teljesül.

4.2.8. Álmennyezet feletti terek

Alacsony kockázatúnak minősíthető az álmennyezet feletti tér, a következő szempontok figyelembevételével.

- a) Az álmennyezet tartó illetve térelhatároló szerkezete nem éghető anyagú.
- b) Az álmennyezet felett fallal le nem választott tér hossza vagy szélessége nem haladja meg a 10 métert.
- c) Az álmennyezet feletti térben bármelyik 1 m² alapterületre meghatározott tűzterhelés kisebb, mint 25 MJ.
- d) Az álmennyezet feletti tér magassága nem haladja meg a 0,8 métert.
- e) Nem tartalmaznak biztonsági berendezéshez kapcsolódó vezetéket (kivéve a legalább 30 percre működőképes, tűzálló kábeleket).

Álmennyezet felett kialakított terekben automatikus érzékelőt kell elhelyezni, ha a 4.2.8. szakasz a)-d) pontjai közül legalább kettő nem teljesül

Az épületben, tűszakaszban teljes körű védelmet kell biztosítani:

Védelmi szint

- a) középmagas, magas közösségi épületekben;
- b) többszintes és 20 főnél több vendég befogadására szolgáló szállodákban;
- c) egészségügyi létesítmények fekvő betegellátást biztosító tűszakaszaiban;
- d) speciális egészségügyi illetve szociális létesítményekben;
- e) kulturális és művelődési épületek közönségforgalmi tűszakaszaiban, ahol az emeleti szinten lévő helyiségek befogadóképesség meghaladja a 300 főt, vagy földszinti helyiségek befogadóképessége meghaladja az 500 főt;
- f) 2.000 m² összesített területet meghaladó kereskedelmi épületben;
- g) továbbá ahol azt a fennálló veszélyhelyzet, az építményben tartózkodók biztonságának, valamint a tűzoltóság beavatkozási adottságainak figyelembevételével, a tűz helyszínének gyors beazonosítása érdekében a tűzvédelmi hatóság előírja.

Megjegyzés: a g) szakasz a kötelezés alapján létesülő tűzjelző berendezések esetében alkalmazandó, egyéb esetekben a megrendelő és a tervező 3.3. szerinti egyeztetése során tisztázandó a védelmi szint.

RENDSZERTERVEZÉS

4.3.1. Kompatibilitás

A rendszerhez csatlakoztatott minden eszköz az EN 54-13 szerint tanúsított vagy ellenőrzött legyen.

Be kell tartani az eszközök dokumentációjában leírt, a rendszer tervezésére vagy kialakítására vonatkozó korlátozásokat.

Megjegyzés:

A benyújtott dokumentációnak ismertetni kell az EN54-13-ban megkövetelt vizsgálat során feltárt korlátozásokat.

RENDSZERTERVEZÉS ELVEK

Korábban nem szabályozott, de az új OTSZ-ben figyelembe veendő tényezők:

- Magassági, területi, és távolsági (érzékelők egymástól) korlátok
- Érzékelők elhelyezését módosító tényezők:
  - Gerendák, kötényfalak, polcok, gépészeti berendezések.
  - Levegő elszívás, befúvás
- Légcsatorna érzékelés
- Vonali füstérzékelők által védhető terület, elhelyezés.
- Hibák hatásának korlátozása
- Zónák kialakítása (jelzési, riasztási zónák)
- Vezetékek védelme
- Tűzjelzések azonosítása:
  - Címzés, másodkijelzők
  - Címkézés: érzékelők, egyéb elemek, kábelek
- Átjelzés

ESZKÖZELHELYEZÉSI ELVEK

• **AUTOMATIKUS ÉRZÉKELŐK** >

Magassági korlátok
Védett terület nagysága
Tervezési szabályok

• **KÉZI JELZÉSADÓK** >

Elhelyezési magasság
Elérési távolság
Láthatóság

• **HANG ÉS FÉNYJELZŐK** >

Hangnyomás követelmény
Láthatóság

• **TŰZJELZŐ KÖZPONT** >

Elérési távolság
Láthatóság

Érzékelő fajtája	A helyiség magassága (m)							
	≤ 4,5	4,5-6,0	6,0-7,5	7,5-9,0	9,0-12,0	12,0-20,0	20,0-25,0	>25
Hőérzékelő A1 (MSZ EN 54-5)	MF	MF	MF	FMF ¹	NMF	NMF	NMF	NMF
Hőérzékelő A2 (MSZ EN 54-5)	MF	MF	FMF ¹	NMF	NMF	NMF	NMF	NMF
Hőérzékelő B, C, D, E, F, G (MSZ EN 54-5)	MF	FMF ¹	NMF	NMF	NMF	NMF	NMF	NMF
Pontszerű füstérzékelő (MSZ EN 54-7)	MF	MF	MF	MF	FMF ²	FMF ³	NMF ³	NMF ³
Vonali füstérzékelő (MSZ EN 54-12)	MF	MF	MF	MF	FMF ⁴	FMF ⁵	FMF ⁵	NMF ⁵
Jelmagyarázat:	MF — megfelelő FMF — feltételesen megfelelő NMF — nem megfelelő							

- 1 Csak értékvédelem esetén, az érdekelt felek közötti egyeztetés során születő megállapodás esetén.
- 2 Az érzékelők által védett terület nagysága nem haladhatja meg a 80 m²-t.
- 3 Más működési elvű füstérzékelőkkel (vonali füstérzékelő, aspirációs érzékelő) közösen Az érzékelők által védett terület nagysága nem haladhatja meg a 60 m²-t.
- 4 Az érdekelt felek közötti 3.3. fejezet szerinti egyeztetés során születő megállapodás esetén.
- 5 Kiegészítő sor alkalmazásával és/vagy más működési elvű füstérzékelőkkel (pontszerű füstérzékelő, aspirációs érzékelő) közösen

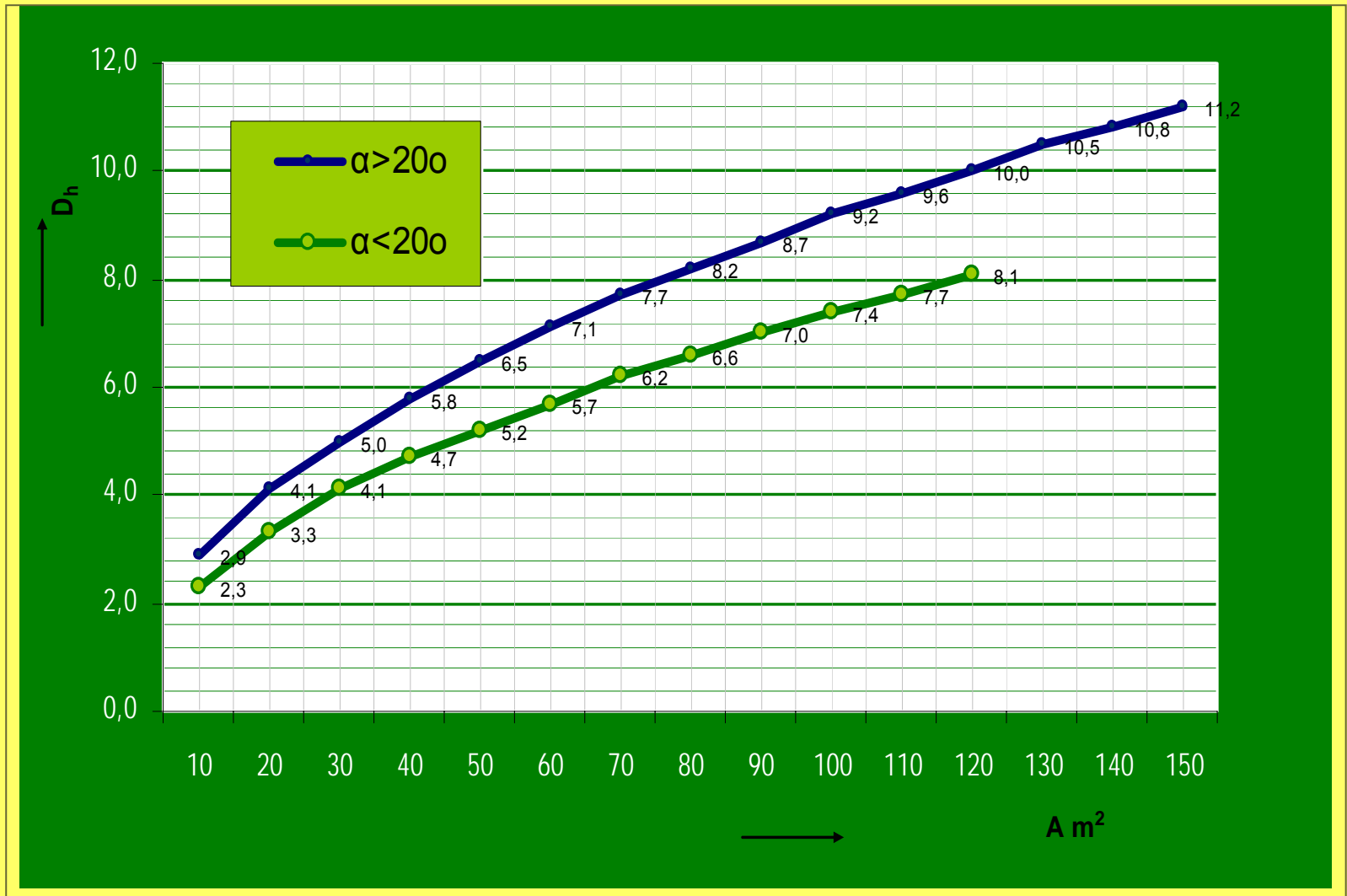
Pontszerű hő-, és füstérzékelő által ellenőrzött terület nagysága

A helyiség		Az érzékelő fajtája	A födém dőlésszöge	
alapterülete	magassága		Kisebb 20°-nál A ¹ (m ²)	Nagyobb 20°-nál A ¹ (m ²)
kisebb mint 80 m ²	12 m-ig	Füstérzékelő	80	80
nagyobb mint 80 m ²	6 m-ig		60	90
	6 m-12 m között		80	110
kisebb mint 30 m ²	7,5 m-ig	Hőérzékelő ²	30	30
	6,0 m-ig			
	4,5 m-ig			
nagyobb mint 30 m ²	7,5 m-ig		20	40
	6,0 m-ig			
	4,5 m-ig			

¹ A: egy érzékelő által ellenőrzött terület maximális ellenőrzési terület

² az érzékelő megválasztásánál az 1. táblázatot kell figyelembe venni.

Pontszerű füstérzékelők vízszintes távolsága

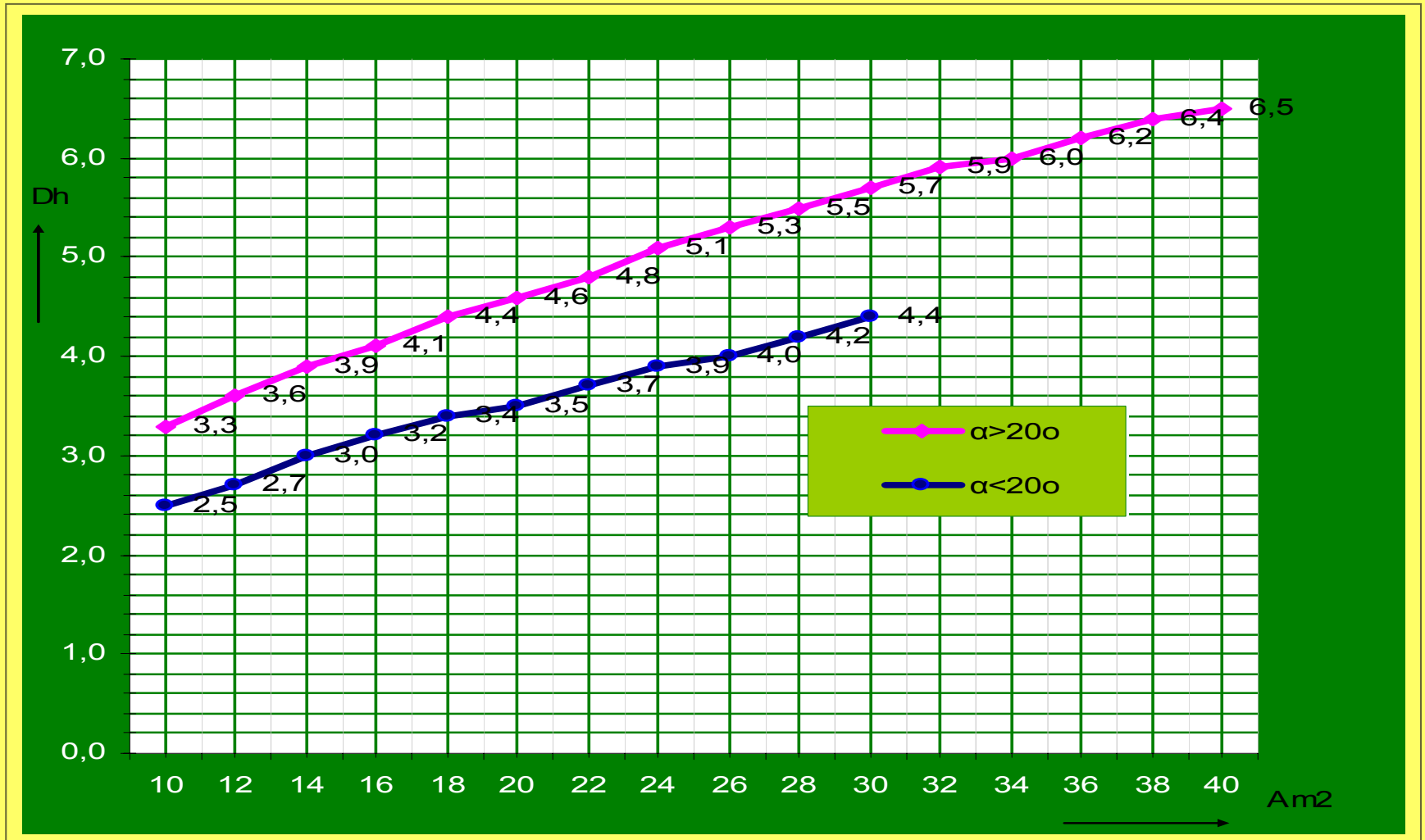

„A” maximális ellenőrzési terület érzékelőnként

„ D_h ” a tető egy tetszőleges pontjának vízszintes távolsága a legközelebb lévő érzékelőhöz

„ α ” az a szög, amelyet a tető-/mennyezethajlás a vízszintessel képez. Ha egy tetőnek, mennyezetnek különböző hajlásai vannak, a legkisebb előforduló elhajlást kell figyelembe venni.

Pontszerű hőérzékelők vízszintes távolsága

„A” maximális ellenőrzési terület érzékelőnként

„ D_h ” a tető egy tetszőleges pontjának vízszintes távolsága a legközelebb lévő érzékelőhöz

„ α ” az a szög, amelyet a tető-/mennyezethajlás a vízszintessel képez. Ha egy tetőnek, mennyezetnek különböző hajlásai vannak, a legkisebb előforduló elhajlást kell figyelembe venni.

Vonali füstérzékelők által védett terület

A helyiség belmagassága	A felügyelt szélesség
6 méter alatt	12 méter
6-16 méter között ¹	13 méter
16 méter felett ¹	14 méter

Megjegyzés:1 12 méter felett kiegészítő sor alkalmazásával és vagy más működési elvű füstérzékelőkkel (pontszerű füstérzékelő, aspirációs érzékelő) közösen

A tető illetve födém dőlése függvényében növelhető az őrizhető szélesség (és ezzel a védett terület) dőlési fokként 1%-kal, de legfeljebb 25 %-kal.

Amennyiben a helyiség szélessége nem haladja meg az őrizhető szélesség 20 %-kal növelt értékét, alkalmazható egy darab őrzősugár pár.

HIBÁK HATÁSÁNAK KORLÁTOZÁSA

A rendszernek olyannak kell lennie, hogy bármely áramkörének egyszeres vezetékhibája az alábbi funkciók közül egynél többnek a helyes működését egyszerre nem akadályozhatja:

- az automatikus tűzérzékelést;
- a kézi jelzésadók működését;
- a tűzriasztást jelző hangjelzők működtetését;
- a bemeneti/kimeneti eszközökről/re a jelzésátvitelt;
- a kiegészítő berendezések működésének indítását;

A korlátozó rendelkezések nagy mértékben meghatározzák a rendszer struktúráját.

ZÓNÁK KIALAKÍTÁSA

- Egy zóna területet nem lehet nagyobb mint 1600 m^2
- Ha a zónába 5-nél több helyiség tartozik, akkor vagy a tűzjelző központnak kell pontosan jeleznie a helyiséget, ahonnan a jelzés jött, vagy minden helyiség bejáratánál másodkijelzőkkel kell jelezni, hogy hol jelzett az érzékelő.
- Egy zóna védhet több tűzszakaszt, ekkor:
  - A tűzszakasz határoknak egyben a zóna határnak is kell lenniük.
  - A zóna nem lehet nagyobb 400 m^2
- Minden egyes zóna az épületnek csak egyetlen emelete, szintje lehet, (kivéve, ha a zóna lépcsőházat, világítóaknát, liftaknát vagy más hasonló szerkezetet tartalmaz, amely ezen a szinten túlnyúlik, de azonos tűzszakaszba tartozik, vagy az épület teljes alapterülete 300 m^2 -nél kisebb)

VEZETÉKEK VÉDELME

30 perces működőképesség (tűzállóság, mechanikai védelem)

- **a tűzjelző központ és a hangjelzők, fényjelzők, kiürítést hangosító rendszer közötti vezetékek,**
- **a tűzjelző központ és bármely különálló tápegység közötti vezetékek**
- **a tűzjelző központ és bármely távkijelző, távkezelő és kijelző egység közötti vezeték**
- **a tűzjelző központ különálló részeit összekötő vezetékek**
- **a tűzjelző berendezés vezérléseinek vezetékei***
- **a tűz- és hibaátjelző berendezés vezérlésének vezetékei,**

VEZETÉKEK VÉDELME

30 perc

az érzékelők, kézi jelzésadók vezetékei a következő esetekben:

- 30 métert meghaladó legfelső használati szinttel rendelkező tűzszakaszban,
- az 1000 főnél nagyobb befogadóképességű helyiséggel rendelkező tűzszakaszban;
- a 8.000 m²-nél nagyobb összesített alapterületű közösségi rendeltetésű tűzszakaszban;
- azokon a kábelszakaszokon, ahol a visszatérő hurok két ága egyetlen véletlen esemény (tűz) hatására károsodhat (pl. szintek közötti felszállók).

TŰZJELZÉSEK AZONOSÍTÁSA

4.4.1. Címezhető érzékelők alkalmazása

A beépített tűzjelző berendezést úgy kell tervezni, hogy az érzékelő vagy kézi jelzésadó jelzése alapján a tűz helyszínét gyorsan be lehessen azonosítani. Címezhető érzékelőket kell alkalmazni a következő esetekben:

- a) Középmagas, magas valamint a bármely szintszámú 8.000 m² szintenként összesített alapterületet meghaladó közösségi illetve vegyes rendeltetésű épületekben az épület közösségi tűzszakaszaiban.
- b) Ha egy zóna 5 vagy több helyiség védelmét látja el, és nem alkalmaznak fényjelző eszközöket (másodkijelzőket)
- c) Ahol azt a fennálló veszélyhelyzet, az építményben tartózkodók biztonságának, valamint a tűzoltóság beavatkozási adottságainak figyelembevételével, a tűz helyszínének gyors beazonosítása érdekében a tűzvédelmi hatóság előírja.

ÁTJELZÉS

Az állandó felügyeleten túl, azt kiegészítve automatikus kell biztosítani:

- az 50 méter legfelső használati szint feletti lakóépületek ; vagy
- a magas közösségi épületek; vagy
- a középmagas ipari/mezőgazdasági termelő/tároló épületek; vagy
- a középmagas szálloda illetve szállásjellegű épületek; vagy
- a fekvőbeteg ellátást szolgáló épületek; vagy
- a speciális egészségügyi és szociális épületek; vagy
- a többszintes és tömegtartózkodásra szolgáló kulturális és művelődési épületek; vagy
- a 8 méternél magasabb színpaddal rendelkező színházak; vagy
- az 5.000 főnél nagyobb befogadóképességű sportcsarnokok; vagy
- a 8.000 m²-nél nagyobb alapterületű, vagy három szintnél magasabb kereskedelmi létesítmények esetében, továbbá
- ahol azt jogszabály,
- vagy a tűzvédelmi hatóság előírja.

A tűz és hiba átjelző az EN 54-21 szerint vagy azzal egyenértékű biztonságot nyújtó módon készüljön.

ÁTJELZÉS

- A tűzoltósági tűzátjelzés mehet tűzoltósági ügyeletre, vagy **összevont ügyeletre.**
- Ha az átjelzés fogadó berendezés nem tűzoltósági ügyeleten van elhelyezve, akkor a tűzoltóságra **csak a tűzjelzéseket** kell átjelezni.
- A tűzoltósági ügyeleten kívül működtetett átjelzés fogadó berendezés tűzoltóságra történő tűz-átjelzéseit is **automatikus és felügyelt kapcsolaton** keresztül kell megoldani, kivéve, ha a tűzoltósági ügyelet nem tud automatikus jelzést fogadni. Ebben az esetben megengedett telefonon keresztül történő tűzjelzést.
- Ha a tűzjelzés felügyeleti központban elhelyezett berendezésen keresztül és telefonon történik, akkor az **csak a 112-es egységes segélyhívó számra, vagy összevont ügyelet, illetve az elsődleges működési terület szerint illetékes tűzoltóság 105-ös segélyhívó számára** történhet.

A tűz és hibaátjelzést fogadó központ és üzemeltetőjével szemben támasztott követelmények

ÁTJELZÉS

- a BM OKF-nél regisztrálva legyen
- a működtetett tűz és hiba átjelző rendszer feleljen meg a vonatkozó szabványnak, vagy azzal egyenértékű biztonságot adjon. (jelenleg EN 54-21)
- az átjelző berendezés fogadó központban állandóan, kioktatott személyi felügyeletet kell biztosítani
- a tűzjelzés esetén, a tűzjelző illetve tűz és hiba átjelző berendezés meghibásodása esetén szükséges teendőket meg kell határozni.
- a tűzjelzést adó létesítményről legalább a következő adatokat tartsa nyilván és továbbítsa:
  - létesítmény címe, rendeltetése, tűzveszélyességi osztálya,
  - a létesítményt befogadó épület(ek) szintszáma (föld felett, föld alatt),
  - az oltást akadályozó körülmények (gázpalack, éghető folyadék, izotóp, stb.)
  - közműelzárók helye (gáz, víz, elektromos, távhő, stb.)
  - külső tűzoltó vízforrások (tűzcsap, tartály, medence) helye,
  - a tűzoltást segítő körülmények (hő- és füstelvezetés indítása/leállítása, beépített oltóberendezés, stb.)
  - kapcsolattartó neve, telefonszáma
- A tűzjelzést adó létesítmény, tulajdonosa, üzemeltetője, kezelője, használója és a felügyeleti központ üzemeltetője közötti szolgáltatói szerződés, tartalmazza a téves, illetve hamis riasztásokból bekövetkező események (kivonulás, vonulásból való visszahívás) elfogadható számát, illetve az ezen felül történő eseményekből származó költségek mértékét, megtérítésének felelősségét és módját.

MŰSZAKI LEÍRÁS, dokumentáció

- **Előzmények**
- **Az építmény (létesítmény) adatai**
- **A rendeltetés, technológia és tárolt anyagok jellemzői**
- **A védelmi elvek**
- **A hibák korlátozására tett intézkedések és jelzési zóna kialakítás**
- **Az érzékelők, jelzésadók kiválasztását és működését befolyásoló tényezők**
- **A berendezés általános adatai**
- **A berendezés tervezési adatai**
- **A tűzjelző központ (szükséges esetén távkezelő, távkijelző egység)**

MŰSZAKI LEÍRÁS, dokumentáció

- **Felügyelet, automatikus átjelzés**
- **Automatikus érzékelők és kézi jelzésadók (szükség esetén másodkijelzők) elhelyezése**
- **Riasztás megjelenítő eszközök (hangjelzők, fényjelzők, hangosbemondó) elhelyezése, riasztási zónák**
- **Vezetékek**
- **Vezérlések**
- **Tápforrások**
- **Telepítési jegyzék**

RAJZOK

TELEPÍTÉSI RAJZOK

legalább $M=1:200$ méretarányú léptékhelyes
alaprakzok és jellemző metszetek

BEKÖTÉSI RAJZOK

ÖSSZEFÜGGÉSI RAJZOK

TELEPÍTÉS

Eltérés a tervtől > Egyeztetés

Veszélyes területek > pl. RB-s területek

Vezetékek szerelése > szabványos, ésszerű

Radioaktivitás > Ionizációs érzékelők kezelése

Képesítés

A telepítést végző, és a telepítésért felelős személy rendelkezzen a külön jogszabályban meghatározott képesítéssel (tűzvédelmi szakvizsga).

A képesítési követelményekkel kapcsolatban nem minősül telepítési tevékenységnek (nem kell tűzvédelmi szakvizsga):

- **A vezetékek, kábelek, automatikus érzékelők és kézi jelzésadók, továbbá egyéb eszközök tartószerkezeteinek, aljzatainak beépítése, rögzítése**
- **A vezetékek, kábelek elhelyezése**

ÜZEMBE HELYEZÉS

Üzembe helyező mérnök Szemrevételezés és gyakorlati próba

Üzembe helyezés szempontjai:

- Tűzjelző központ és kapcsolódó távkezelő illetve távkijelző egységek, nyomtató
- Érzékelők, kézi jelzésadók
- Hangjelző (fényjelző) eszközök
- Automatikus tűz- és hibaátjelző eszköz
- Vezérlések, kapcsoló eszközök
- Egyéb eszközök és vezetékek
- Jelölések

ÜZEMBE HELYEZÉS

Résztevők:

- Telepítő
- Üzembe helyező mérnök
- Megrendelő, vagy képviselője
- Tűzvédelmi szakhatóság a (jogszabályban foglaltak szerint)

Üzembe helyezés dokumentációja:

- Megvalósulási terv
- Kivitelezői nyilatkozat
- Üzembe helyezési nyilatkozat

ÜZEMBE HELYEZÉS

Résztevők:

- Telepítő
- Üzembe helyező mérnök
- Megrendelő, vagy képviselője
- Tűzvédelmi szakhatóság a (jogszabályban foglaltak szerint)

Üzembe helyezés dokumentációja:

- Megvalósulási terv
- Kivitelezői nyilatkozat
- Üzembe helyezési nyilatkozat

FELÜGYELET BIZTOSÍTÁSA

A beépített tűzjelző berendezés, tűz- és hibajelzésének fogadására a jelzések értékelésére, a tűzoltóság felé történő továbbítására a berendezés központjánál, vagy a létesítményen belül elhelyezett kijelző egységénél személyes felügyeletről kell gondoskodni.

A felügyelet kiváltására vagy kiegészítésére szolgáló tűz- és hibaátjelző berendezést folyamatosan üzemben kell tartani.

MEGHIBÁSODÁS, KIKAPCSOLÁS

A tűzjelző berendezés, a felügyelet kiváltására vagy kiegészítésére szolgáló tűz- és hibaátjelző berendezés meghibásodását a hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak a hiba észlelését és kijavítását be kell jelenteni, kivéve a részleges védelem-kiesést okozó illetve a várhatóan 48 órán belül elhárítható hibákat.

A jogszabály, tűzvédelmi hatóság által előírt beépített tűzjelző berendezés tervszerű, (átalakítás, felújítás, bővítés miatt történő) részleges vagy teljes üzemszünetét, a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban kell jelezni az illetékes önkormányzati tűzoltóságnak.

A felügyelet kiegészítésére szolgáló tűz- és hibaátjelző berendezés tervszerű (átalakítás, felújítás, bővítés miatt történő) részleges vagy teljes üzemszünetét abban az esetben kell jelezni a hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak ha az meghaladja a 8 óra időtartamot.

ÜZEMELTETÉS

Megőrzendő iratok és selejtezhetőségük:

- Kivitelezői nyilatkozat (nem selejtezhető)
- Üzembehelyező mérnök nyilatkozata a mellékletekkel (nem selejtezhető)
- A műszaki átadás átvétel nyilatkozata (nem selejtezhető)
- A jogszabályban meghatározott esetekben a használatbavételi engedély (nem selejtezhető)
- Megvalósulási terv (az aktuális példány nem selejtezhető)
- Oktatást igazoló iratok (tárgyévet követő december 31. után selejtezhető)
- Üzemeltetési napló (tárgyévet követő 5. év december 31. után selejtezhető)

NAPI ELLENŐRZÉS

- a rendszer nyugalmi helyzetben van, vagy ha nem, akkor a kijelzett hibát az üzemeltetési naplóba bejegyezték, és, ha a hiba szakképzett beavatkozást igényel (pl. nem a hálózat időleges kimaradásáról van szó), értesítették-e a karbantartót
- az előző nap bejegyzett hibára történt-e megfelelő intézkedés.
- A tűzjelző központ valamennyi jelzőáramkör jelzését (hang, fény) ellenőrizni kell.

HAVONKÉNTI ELLENŐRZÉS

- **A napi ellenőrzések során előírtakat**
- **Az üzemeltetési naplót folyamatosan vezetik-e.**
- **A felügyeletet ellátók rendelkeznek e megfelelő**
oktatással.
- **A nyomtatók tartalék papírja, festéke, festékszalagja**
elegendő legyen.

NEGYEDÉVES ELLENŐRZÉS

- A napi és havonkénti ellenőrzések során előírtakat
- Történtek-e az épület használatában, technológiájában, kialakításában olyan változások, amelyek befolyásolják az érzékelők működését, a kézi jelzésadók hozzáférhetőségét, valamint a hangjelzők hallhatóságát
- A jelzések beazonosítására vonatkozó kimutatások, rajzok rendelkezésre állnak-e, a grafikus megjelenítő eszköz (tabló, PC) üzemképes-e

FELÜLVIZSGÁLAT ÉS KARBANTARTÁS

Rendszeres:

- Féléves
- Éves

Rendkívüli:

- Tűzeset után;
- Téves, illetve hamis riasztás esetén;
- A rendszer meghibásodása esetén,
- A rendszer illetve a helyszín változtatása esetén,
- Hosszú üzemszünet után,
- Új karbantartóval kötött szerződés után.

FÉLÉVES RENDSZERES

- a tűzjelző berendezés (távkezelő, távkijelző egység) üzemeltetésének személyi feltételeinek ellenőrzése (oktatott felügyelet megléte)
- az üzemeltetési napló bejegyzéseinek ellenőrzése és a szükséges beavatkozások megtétele a berendezés helyes működésének érdekében;
- A negyedéves ellenőrzés tapasztalatait értékelve, amennyiben szükséges javaslat megtétele a berendezés helyes működésének helyreállítása érdekében;
- minden zónában legalább egy érzékelő vagy kézi jelzésadó működtetése, és annak ellenőrzése hogy a tűzjelző központ helyesen észleli és jelzi ki az eseményeket, megszólaltatja-e a riasztás-jelző eszközöket (hang- fényjelzők), és működteti a vezérlési funkciókat;
- **Megjegyzés:** A sérülés életveszély, illetve károsodás (pl.: oltóanyag kiáramlása) elkerülésének érdekében megfelelő eljárásokat kell alkalmazni.
- Az elsődleges és másodlagos tápforrások működésének ellenőrzése
- A tűzjelző központ (távkezelő, távkijelző egység) hibajelzési funkcióinak ellenőrzése;
- A tűz- és hibaátjelző berendezés ellenőrzése
- Minden további ellenőrzés és vizsgálat elvégzése, amit a telepítő, forgalmazó vagy a gyártó előírt.

ÉVES RENDSZERES

- Féléves felülvizsgálat elvégzése;
- *Az összes érzékelő* helyes működésének ellenőrzése a gyártó ajánlásainak megfelelően;

Megjegyzés: Az automatikus érzékelők, illetve kézi jelzésadók mennyiségét figyelembe véve, az összes érzékelő ellenőrzése felbontható, és elosztható a féléves (megállapodás esetén) negyedéves felülvizsgálatokra és karbantartásokra, amennyiben ezek során az érzékelők 50-50 %-át (25-25%-át) ellenőrzik.

- *Az összes vezeték szerelvény és berendezés biztonságosan van-e rögzítve, sértetlen és megfelelően védett;*
- *Az üzemeltető adatszolgáltatása figyelembevételével pontosítsa, hogy történt-e bármilyen a tűzjelző berendezés megfelelő működését (az automatikus érzékelők, kézi jelzésadók, hangjelzők, fényjelzők, stb. elhelyezésének megfelelőségét) befolyásoló változás, az épület, illetve a helyiségek rendeltetésében, használatában, a technológiában, az épületszerkezetekben, épületgépészeti elemekben.*

FELELŐSSÉG

Az üzemeltető köteles kijelölni egy tűzjelző berendezés megfelelő működésének, a személyi, környezeti és műszaki feltételeknek ellenőrzésével megbízott személyt (továbbiakban felelős személy), és biztosítani az előírt ellenőrzések megtartását, továbbá az ellenőrzések során feltárt hiányosságokat megszüntetni.

Az üzemeltető köteles biztosítani a rendszeres és rendkívüli felülvizsgálat és karbantartás megtartását, továbbá a feltárt hiányosságokat megszüntetni

FELELŐSSÉG

A felelős személy köteles a meghatározott időszakonként szükséges ellenőrzéseket végrehajtani és tapasztalt figyelembevételével a hiányosságokat az intézkedésre jogosult vezető felé igazolt módon írásban jelezni.

A felülvizsgálatot, karbantartást végző személy köteles a szolgáltatásra vonatkozó szerződésben foglaltak szerint a meghatározott időnként a felülvizsgálatot, karbantartást végrehajtani, a tapasztalt figyelembevételével a hiányosságokat az intézkedésre jogosult vezető felé igazolt módon írásban jelezni, az üzemeltető megbízása esetén a javításokat, cseréket, stb. elvégezni.

A felülvizsgálat és karbantartás szolgáltatására vonatkozó szerződéstől való eltérés, illetve az abban foglaltak figyelmen kívül hagyása, vagy megsértése esetén az tűzjelző berendezés nem tekinthető felülvizsgáltnak és karbantartottnak.

TÉVES ILLETVE HAMIS RIASZTÁST OKOZÓ KÖRÜLMÉNYEK

- Téves riasztást okozó környezeti körülmények, amelyek az adott tűzjellemzőhöz hasonlóak, illetve velük azonos hatást (riasztási állapot) váltanak ki (pl. dohányzás, hegesztés, kenyérpírítás, stb.).
- Hamis riasztást okozó környezeti körülmények, amelyek az adott tűzjellemzőhöz hasonlóak illetve velük azonos hatást (riasztási állapot) váltanak ki (pl. por, pára, gőz, stb.).
- Az automatikus érzékelő elszennyeződése miatt bekövetkező érzékenységváltozás hatása.
- Az eszköz meghibásodása, tönkremenetele fizikai behatásra, amely a riasztási állapottal megegyező hatást okoz.
- Az eszköz meghibásodása, tönkremenetele elektromos, illetve elektromágneses hatásra, amely a riasztási állapottal megegyező hatást okoz. (pl. villámlás, átjátszók, induktív nagyfogyasztók ki/bekapcsolási tranziensei stb.)
- Jó szándékú jelzés (amikor tüzet feltételezve működtetnek egy kézi jelzésadót)
- Rossz szándékú jelzés (amikor szándékosan, félrevezetési szándékkal működtetnek kézi jelzésadót)
- Egyéb az a)-g) pontokba nem sorolható ok.

Kiemelt újdonságok

- **Részletes rendszer követelmények**
- **Egyeztetési kötelezettség**
- **Üzembe helyező mérnök (tervezői szakvizsga)**
- **Átjelzés követelményei**
  - Téves jelzés felelősség rögzítése
- **Regisztrációs kötelezettségek**
  - Telepítő, karbantartó, felülvizsgáló cég
  - Átjelzést fogadó, továbbító távfelügyeleti szolgáltató cég
- **Felelőségek rögzítése:**
  - beruházó, tervező, kivitelező, átvevő, üzemeltető, karbantartó felülvizsgáló.

**KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET!**